

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 017702 16 Uvp
Banjaluka, 12.12.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, te Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi N. V. iz B., koju zastupa Č. Đ., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj ... od 21.10.2015. godine, tuženog Ministarstva ..., u predmetu prinudne naplate sudske takse, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 017702 15 U od 27.05.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 12.12.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu ove presude kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Poreske uprave, Područni centar B. broj ... od 19.06.2015. godine. Tim prvostepenim rješenjem naloženo je tužiteljici, kao taksenom obvezniku, da u roku od osam dana od dana prijema istog uplati iznos od 500,00 KM na ime neplaćene sudske takse na tužbu, iznos od 1.000,00 KM na ime neplaćene sudske takse na presudu i 2.000,00 KM na ime neplaćene sudske takse na žalbu, te iznos od 1.750,00 KM na ime kaznene takse, što ukupno daje iznos od 5.250,00 KM, u postupku kod Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 175174 13 P, uz upozorenje da će se u suprotnom pristupiti prinudnoj naplati ovog iznosa sve uvećano za troškove prinudne naplate i kamate. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je ostavio na snazi rješenje prvostepenog organa od 19.06.2015. godine zaključujući da je isto zasnovano na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju, te doneseno pravilnom primjenom materijalnog prava. Ovo stoga što iz upravnog spisa proizilazi da je prvostepeni organ rješenje kojim je tužiteljici naložio plaćanje sudske takse donio u smislu odredbe člana 32. Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 73/08, 49/09, 67/13 i 63/14 - u daljem tekstu: Zakon o sudskim taksama), po prijemu obavještenja Osnovnog suda u Banjaluci o neplaćenju sudskoj taksi na tužbu, presudu i žalbu u predmetu tog broj 71 0 P 175174 13 P, uz koje obavještenje su dostavljeni dokazi da je taksena obaveza na tužbu nastala 28.08.2013. godine, na presudu dana 21.07.2014. godine i na žalbu 12.08.2014. godine, te da je tužiteljica putem punomoćnika uredno primila sva tri naloga za plaćanje sudskih taksa čije pravo na naplatu nije zastarjelo u smislu odredbe člana 9. Zakona o sudskim taksama. Odbijeni su navodi tužiteljice da su tuženi i njegov prvostepeni organ, u okviru postupka prinudne naplate, bili dužni utvrditi da je Osnovni sud u Banjaluci pogrešno obračunao visinu

takse na presudu i žalbu, uz podržavanje stava tuženog iz osporenog akta da je plaćanje sudske takse zakonska obaveza čiji visinu, rok plaćanja i taksenog obveznika utvrđuje isključivo nadležni sud, a da Poreska uprava samo sprovodi postupak prinudne naplate takse, uz zaključak suda da je tužiteljica imala mogućnost da na obračun visine takse utiče u pomenutom parničnom postupku, a da prema sadržaju spisa nema podataka da je to učinila.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica pobija njenu zakonitost zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu iznosi da je sud podržao stav tuženog iz osporenog akta da Poreska uprava nije dužna ispitivati navod tužiteljice da je Osnovni sud u Banjaluci prilikom sačinjavanja obavještenja o neplaćenju taksi u predmetu broj 71 0 P 175174 13 P pogrešno primjenio odredbe Zakona o sudskim taksama i to Taksene tarife Tarifni broj 1. tačka 1. i 10. te Tarifni broj 2. tačka 1. u vezi sa odredbom člana 31. stav 2. pomenutog zakona koje u nastavku citira, a iz kojih proizilazi da je u konkretnom slučaju taksa na presudu te dalje taksa na žalbu pogrešno obračunata. U tom smislu pobija zaključak nižestepenog suda da je tužiteljica imala mogućnost da u okviru parničnog postupka broj 71 0 P 175174 13 P utiče na utvrđenu visinu takse, obzirom da Zakon o sudskim taksama ne propisuje da nalog-opomena za plaćanje takse predstavlja odluku suda koja se može pobijati, tako da je prva odluka o ovoj obavezi stranke protiv kojih se može izjaviti pravni lijek (žalba) upravo rješenje o plaćanju takse iz odredbe člana 32. stav 2. Zakona koje donosi Poreska uprava, što konačno znači da je tuženi, shodno načelu samostalnosti i načelu istine, bio dužan da u ovom upravnom postupku razmotri žalbeni navod vezan za visinu takse, a ne da ostavi na snazi prvostepeno rješenje od 19.06.2015. godine kojim je tužiteljici nametnuto plaćanje većeg iznosa takse od onog koji je propisan Zakonom o sudskim taksama. Kako je nižestepeni sud zaključio suprotno, predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači na način da tužbu uvaži i osporeni akt poništi te da tuženog obaveže da joj nadoknadi troškove upravnog spora koji se odnose na već tražene troškove sastava tužbe od strane advokata u iznosu od 877,50 KM, sastava zahtjeva u iznosu od 1.316,25 KM, sa troškovima takse na tužbu, presudu i zahtjev u ukupnom iznosu od 400,00 KM.

Tuženi u odgovor na zahtjev navodi da je isti neosnovan i da u svemu ostaje kod razloga iz obrazloženja osporenog akta koje je podržao nižestepeni sud. Podsjeća da je plaćanje sudske takse zakonska obaveza čiju visinu, rok plaćanja i taksenog obveznika utvrđuje nadležni sud, a Poreska uprava je jedino nadležna da sprovodi postupak naplate sudske takse, pri čemu iz odredbi Zakona o sudskim taksama jasno proizilazi da poreski organ ne može uticati na visinu sudske takse koju odredi sud i koju je takseni obveznik dužan izmiriti. Zbog navedenog predlaže sudu da zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev i pobijanu presudu, shodno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 21.10.2015. godine, uz iznošenje valjanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužiteljica nije dovela u sumnju navodima zahtjeva. U razriješenju predmetnog upravnog spora ispravno je nižestepeni sud tumačio odredbu člana 32. Zakona o sudskim taksama koja propisuje (stavom 1.) da je takse čiji se iznos određuje na kraju postupka takseni obveznik dužan da plati u roku od osam dana od dana prijema obavještenja o obavezi uplate takse. Ako takseni obveznik ne plati taksu u navedenom roku, sud će zatražiti od nadležnog poreskog organa na čijoj teritoriji se nalazi prebivalište, odnosno sjedište taksenog obveznika da se naplata dužne

takse izvrši prinudnim putem; a (stavom 2.) da će po prijemu obavještenja o neplaćenju sudskoj taksi nadležni poreski organ donijeti rješenje kojim će taksenom obvezniku naložiti da u roku od osam dana od dana prijema rješenja plati taksu, kao i iznos od 50% visine te takse na ime kaznene takse, a ako takseni obveznik u ostavljenom roku ne plati dugovanu i kaznenu taksu, pristupiće se prinudnoj naplati. Dosljednim tumačenjem ove odredbe kakvo je dao nižestepeni sud sasvim je jasno da je plaćanje sudske takse zakonska obaveza, da njenu visinu, rok plaćanja i taksenog obveznika utvrđuje isključivo nadležni sud, a nikako Poreska uprava koja ima obavezu da po traženju suda sprovede postupak prinudne naplate pazeći samo da nije nastupila zastarjelost prava na naplatu takse, a ovdje nije, kako je i postupio prvostepeni organ donošenjem rješenja od 19.06.2015. godine, a što je osnovano podržao tuženi osporenim aktom.

U tom kontekstu je nižestepeni sud pravilno odbio navod tužiteljice da je tuženi u okviru žalbenog postupka morao razmotriti njen prigovor da je visinu takse na presudu i žalbu u predmetu broj 71 0 P 175174 13 P Osnovni sud u Banjaluci pogrešno obračunao, ispravno obrazlažući da je tužiteljica imala mogućnost da na utvrđenu visinu takse utiče u okviru tog parničnog postupka i istakne ovaj prigovor sudu koji je naložio plaćanje (a koji sud uvijek može povući ili izmijeniti nalog ako eventualno nije usklađen sa Zakonom o sudskim taksama), a ne da se ogлуši o obavezu plaćanja takse i da ovaj prigovor iznese tek u žalbi protiv prvostepenog rješenja Poreske uprave, jer taj organ, te dalje tuženi, nemaju ovlaštenje da sudu nalažu da preispita svoje traženje za prinudnu naplatu neplaćene sudske takse u bilo kom pogledu.

Konačno, nije od uticaja navod tužiteljice da važeći Zakon o sudskim taksama ne predviđa mogućnost izjavljivanja pravnog lijeka na nalog suda za plaćanje takse, jer to ne znači da pomenuti zakon nije predvidio rješenje za situaciju kada stranka, po nalogu suda, plati iznos takse veći od propisanog, s obzirom na to da je odredbom člana 33. Zakona o sudskim taksama propisano da u toj situaciji stranka ima pravo na povrat preplaćene takse. Taj postupak se pokreće zahtjevom stranke u roku propisanom odredbom člana 34. Zakona o sudskim taksama, a koju mogućnost je tužiteljica mogla koristiti da je taksu uplatila, što evidentno nije učinila opredjeljujući se da „čeka“ postupak prinudne naplate na čije posljedice je valjano upozorena nalogom Osnovnog suda u Banjaluci, a u okviru kojeg upravnog postupka se ne mogu isticati prigovori na visinu taksene obaveze koju je utvrdio nadležni sud, kako je to ispravno zaključeno pobijanom presudom.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog nezakonitosti iz odredbe člana 35. stava 2. ZUS, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona, zahtjev tužiteljice odbija.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužiteljice odbijen, pa proizlazi da ona nije uspjela u ovom postupku, zbog čega joj ne pripada pravo na naknadu troškova istog.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić